

Τεχνητή Νοημοσύνη:

κίνδυνοι και λύσεις με το βλέμμα σε αυτό που έρχεται στην αγορά εργασίας.

Δρ. Γεώργιος Φραδέλος

Μέντορας Σπουδών και Επιχειρηματικότητας της ΑΛΛΗΛΟΝ

Επαγγελματίας διοίκησης (συμβουλευτικός τομέας, πληροφορική, επενδύσεις σε εταιρίες τεχνολογίας) / πρώην Διευθύνων Σύμβουλος και μέλος Διοικητικού συμβουλίου

[Georgios Fradelos | LinkedIn](#)

Περίληψη

Η εξέλιξη της τεχνητής νοημοσύνης οδηγεί σε απώλεια θέσεων εργασίας και σε δημιουργία νέων. Παράλληλα εμφανίζονται κίνδυνοι ασφαλείας αλλά και κίνδυνοι αντίληψης των καταστάσεων από το εργατικό δυναμικό. Προτείνουμε την εκπαίδευση ως λύση.

Από τα τέλη του 2022 υπάρχει παγκοσμίως μεγάλη αναστάτωση λόγω του ChatGPT, του συνεχώς εξελισσόμενου προγράμματος τεχνητής νοημοσύνης που απαντά σε ερωτήσεις, παράγει κείμενα και πολλά άλλα. Παράλληλα συζητείται έντονα μια διαφαινόμενη πορεία προς τεχνολογίες που εμφανίζουν πολλαπλάσια νοημοσύνη από αυτή του Einstein και η εμφάνιση λειτουργικών κβαντικών υπολογιστών εντός πενταετίας που συνεπάγεται «άπειρη» υπολογιστική ισχύ. Επίσης πάρα πολλοί Γενικοί Διευθυντές κορυφαίων εργαστηρίων τεχνητής νοημοσύνης υπογράφουν αίτημα προσωρινής διακοπής της έρευνας σε συγκεκριμένους τομείς της τεχνητής νοημοσύνης (TN) για λόγους περισυλλογής επί των εκτιμώμενων αρνητικών επιπτώσεων.

Η τεχνητή νοημοσύνη σήμερα στις περισσότερες περιπτώσεις είναι προηγμένη στατιστική. Δεν υπάρχει γενική τεχνητή νοημοσύνη υψηλής απόδοσης που να επιλύει ταυτόχρονα πολλαπλά προβλήματα

τα οποία αποφασίζει ότι πρέπει να αντιμετωπίσει, αλλά συχνά μπορεί να φαίνεται ότι το δρά με αυτό τον τρόπο. Αυτό δε σημαίνει ότι είναι δύσκολο να δημιουργηθεί ένα λογισμικό που να φροντίζει και για τον εαυτό του (π.χ. ενημερώσεις) και να επιτίθεται (π.χ. να υποκλέψει ένα λογαριασμό email) σε οποιονδήποτε προσπαθεί να το βλάψει (π.χ. να το απεγκαταστήσει). Υπάρχουν πράγματι μερικά καινοτόμα θεωρήματα, πολλά δεδομένα και έξυπνοι αλγόριθμοι, η ποιότητα των οποίων συχνά παραβλέπεται. Οι περισσότεροι άνθρωποι ως υπάλληλοι ακολουθούν πρωτόκολλα, κάνουν υπολογισμούς και φροντίζουν επίσης να διατηρούν κάποιο επίπεδο τάξης. Δεν υπάρχει λόγος να μην μπορεί η τεχνητή νοημοσύνη να αναλάβει την επιμέλεια των προαναφερθέντων καθηκόντων. Αυτό σημαίνει ότι ένα μεγάλο ποσοστό των τρεχουσών θέσεων εργασίας θα ακυρωθούν και αυτό είναι προφανές για τόσους πολλούς ενθουσιώδεις από τις ημέρες του Isaac Asimov και για τους επιστήμονες από τη στιγμή που εκτίμησαν την κομψότητα της Ada Lovelace. Ωστόσο, κανείς δεν γνωρίζει πόσες νέες θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν όχι μόνο για προγραμματιστές υπολογιστών αλλά και για ελεγκτές των αποτελεσμάτων της TN ή ειδικούς συμβούλους επί των εφαρμογών της. Υπάρχει δηλαδή βάσιμη ελπίδα για νέα ισορροπία. Στο άρθρο αυτό εξετάζεται η TN ως

προηγμένη στατιστική, και όχι ως γενική νοημοσύνη υψηλής απόδοσης.

Μια σημαντική ιστορική στιγμή για την αγορά εργασίας μπορεί να εμφανιστεί όταν η ΤΝ (σχετιζόμενη με την επίλυση προβλημάτων) θεωρείται ένα εργαλείο, η πληροφορία αποδίδεται ως αγαθό και ο έλεγχος της ΤΝ ως το υψηλότερο επίπεδο νοητικής ικανότητας.

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, η ανθρωπότητα ίδια πρέπει να είναι επαρκώς ευφυής και προετοιμασμένη. Ο αρνητικός αντίκτυπος των λογισμικών που κάνουν προηγμένους μαθηματικούς υπολογισμούς από τη δεκαετία του '80 (πρόβλεψη τιμών μετοχών, μηχανολογικοί υπολογισμοί, βελτιστοποιήσεις σε επιστημονικούς υπολογισμούς και άλλα) ήταν αρνητικός για το σκέψη πολλών καλά εκπαιδευμένων ανθρώπων. Ξέχασαν τη θεωρία πίσω από τους υπολογισμούς και δεν ενδιαφέρθηκαν ποτέ να μάθουν τις νέες εξισώσεις που χρησιμοποιούνται στις πιο πρόσφατες εκδόσεις του λογισμικού. Η μηχανή έγινε το εισιτήριο για να δηλώσουν εμπειρογνώμονες σε αναγνωρισμένους κλάδους χωρίς να πληρώνουν τα απαραίτητα τέλη και ένα όμορφο μέσο άμυνας στην κριτική του εργοδότη. Σήμερα, η δωρεάν έκδοση του ChatGPT παράγει ικανοποιητικές συνοδευτικές επιστολές που συνοδεύουν βιογραφικά σε δευτερόλεπτα. Μια εργασία λιγότερο απαιτητική από προηγμένους υπολογισμούς, αλλά μια εργασία που έχει σχέση με τα χρήματα, έγινε φθηνή. Σύντομα, ίσως ένα ποσοστό των υποψηφίων για εργασία θα ξεχάσει όλες τις πτυχές του πώς να γράψει συνοδευτικές επιστολές και οι υπάλληλοι του τμήματος ανθρώπινου δυναμικού θα μάθουν εκ νέου τι αποτελεί μια καλή συνοδευτική επιστολή. Μπορούμε πιθανώς να προχωρήσουμε πολύ γρήγορα σε μια κατάσταση όπου ελάχιστοι άνθρωποι στον κόσμο γνωρίζουν την πλήρη ιστορία για τα περισσότερα θέματα από τη θεωρία μέχρι το τελικό προϊόν ή υπηρεσία.

Τι θα μπορούσε λοιπόν να γίνει για να διατηρηθεί η ισορροπία και η ΤΝ να μην οδηγήσει σε τεράστια ανεργία και παράλληλα να μην προκαλέσει φθορές λόγω ανεπαρ-

κούς επίδοσης; Κάποια μέτρα πρέπει να ληφθούν. Πιθανές κατευθύνσεις:

- υποχρεωτική εκπαίδευση για το πώς λειτουργούν οι δημοφιλείς εκδόσεις της ΤΝ της τρέχουσας περιόδου, ξεκινώντας από τις πρώτες τάξεις του σχολείου
- υποχρεωτική διαζώσης συνέντευξη (με σύντομη διάρκεια) των υποψηφίων για εργασία, τουλάχιστον σε μεγάλες εταιρείες που έχουν την απαραίτητη υποδομή και ακύρωση οποιουδήποτε υλικού αίτησης εργασίας που μπορεί να παραχθεί από ΤΝ. Οι υπάλληλοι πρέπει φυσικά να μπορούν να χρησιμοποιούν την Τεχνητή Νοημοσύνη
- υποχρεωτική δοκιμασία των υπαλλήλων, ώστε να μπορούν να αναπαράγουν την πλειονότητα των διαστάσεων και σε ικανοποιητικό επίπεδο ακρίβειας της εργασίας που εκτελείται από την Τεχνητή Νοημοσύνη (αν μια ακριβής υπολογιστική διαδικασία διαρκεί 1 μήνα, μια προσεγγιστική υπολογιστική διαδικασία μπορεί να διαρκέσει 1 ώρα)
- να μην παραχωρηθεί καμία πρόσβαση στα εργαλεία που χρειάζεται μια υποθετική κακόβουλη γενική τεχνητή νοημοσύνη για να διαταράξει την τάξη και το σύστημα αξιών της αγοράς εργασίας (για παράδειγμα όχι στην αποκλειστική αξιολόγηση εργαζομένων και αναγκών ιδιωτικού και δημοσίου τομέα από λογισμικά).
- το παρών άρθρο επικεντρώνεται στην ανάγκη τεχνικού ελέγχου της ΤΝ που μπορεί να εφαρμοστεί στον εργασιακό τομέα από την ανθρωπότητα. Αν και είναι προφανές, αξ σημειωθεί ότι είναι απαραίτητες δομές κυβέρνησης με αποστολή τον έλεγχο της πρόσβασης της ΤΝ σε ευαίσθητους τομείς ούτως ώστε να διατηρηθούν οι ανάγκες που καθιστούν την εργασία απαραίτητη

Για να συνοψίσουμε, η πρόοδος στο χώρο εργασίας ποτέ δεν έχει σταματήσει, οτιδήποτε λειτουργεί αυτοματοποιημένα είναι ένα εργαλείο. Το εργαλείο μπορεί να είναι επικίνδυνο και οι διαχειριστές του, που ανήκουν σε μια νέα κατηγορία εργαζομένων, πρέπει να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι.